

РАЙОНЕН СЪД гр. Лом
пл. „Свобода” №8, тел. 0971 68101, факс: 0971 60216
web: <http://lom.justice.bg>, e-mail: court@rclom.org

УТВЪРЖДАВАМ:

/СОНЯ КАМАРАШКА/
АДМИНИСТРАТИВЕН РЪКОВОДИТЕЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РС – ЛОМ

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ДЕЙНОСТТА
НА УЧРЕЖДЕНСКИЯ АРХИВ
В РАЙОНЕН СЪД – ЛОМ**

2015г.

РАЗДЕЛ I

Общи положения

Чл. 1. (1) Настоящите вътрешни правила имат за цел да регламентират дейността на учредения архив в Районен съд – Лом, който осигурява съхраняването на всички свършени дела, деловодни книги и документи водени съда в изпълнение на Правилника за администрацията в съдилищата (приет от ВСС с протокол № 51/18.12.2013 година и публикуван в ДВ бр. 8 от 28.01.2014 година) и са изготвени в изпълнение на чл. 41, чл. 45, чл. 75, чл. 81 от Закона за националния архивен фонд (обн. ДВ, бр.57 от 13.07.2007 г.) и Наредбата за реда за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учредения архив на държавните и общинските институции (обн. ДВ, бр.17 от 06.03.2009г.), наричана нататък за краткост Наредба.

(2) Настоящите правила не се отнасят за документи, съдържащи класифицирана информация.

(3) Правила не се отнасят за създадени в електронен формат документи.

Чл. 2. (1) За осъществяване на работата и съхранението на документите в Районен съд Лом е създаден учредения архив.

(2) За учредения архив на Районен съд – Лом е обособено помещение за архивохранилище.

(3) В помещението, определено за архивохранилище, се съхраняват само документи. Достъпът на външни лица до хранилището е забранен.

Чл. 3. (1) В Районен съд – Лом има назначен съдебен архивар, той отговаря за приемането, съхраняването и използването на документите в учредения архив.

(2) Учредения архив има следните функции:

1. приемане на документи;
2. регистриране и съхраняване на приетите документи;
3. създаване на справочен апарат към документите;
4. предоставяне на документите за използване;
5. извършване на експертиза по ценността на документите;
6. предаване на ценните документи в отдел “Държавен архив” – Монтана.

(3) Свършените през текущата година дела се предават в архива най-късно до края на юни следващата година, но не по рано от два месеца от свършването им или в срок определен от административния ръководител.

(4) Достъп до учредения архив има само длъжностното лице (съдебен архивар) и в негово присъствие – лица, извършващи контрол по опазването и съхранението на документите, както и служителите в Районен съд – Лом, желаещи да направят справка по вече архивирани документи.

(5) При смяна на отговорното за учредения архив лице наличните документи се предават и приемат с опис и протокол.

Чл. 4. (1) Административният ръководител-председателят на Районен съд – Лом определя със заповед лицата, участващи в състава на постояннодействащата експертна комисия (Заповед А-32/28.05.2015 год. на административния ръководител на съда).

(2) Експертната комисия по ал. 1 изпълнява следните задачи:

1. изготвя вътрешни правила за дейността на учредения архив, които се съгласуват с Началника на отдел “Държавен архив” – Монтана и се утвърждават от Административният ръководител-председателят на Районен съд – Лом.

2. съставя номенклатура на делата със срокове за тяхното съхранение и изготвя предложения за актуализирането им;

3. организира внедряването на номенклатурата на делата

4. контролира предаването на документите в учредения архив;

5. ежегодно проверява наличността и състоянието на документите с постоянен срок на запазване и тези със знак “ЕК” в учредения архив, условията на съхранение и опазване на документите в Районен съд Лом; резултатите се отразяват в протокол, който се изпраща за сведение в отдел “Държавен архив” – Монтана;

6. организира и участва в експертизата по ценността на документите;
7. организира подготовката и предаването на ценните документи в отдел “Държавен архив” – Монтана към Дирекция «Регионален държавен архив» – Монтана;
8. изготвя актове за унищожаване на неценни документи с изтекъл срок на съхранение.

(3) Експертната комисия осъществява своята дейност под методическото ръководство и контрола на отдел “Държавен архив” – Монтана към Дирекция “Регионален държавен архив” – Монтана.

РАЗДЕЛ II

Приемане на документите в учреденския архив

Чл. 5. (1) В учреденския архив се приемат свършените през текущата година дела.

(2) Свършените през текущата година дела се предават в архива най-късно до края на юни следващата година, но не по-рано от два месеца от свършването им.

(3) В срока по ал. 1 се предават и делата по делбените производства, по които е допусната делбата, ако съделителите в дадения им срок не са внесли разноси за извършване на експертиза за оценка на имотите и съставяне на дяловете. Ако до изтичане на срока за пазене на делото страните внесат разноските, въз основа на определение на съда делото се изважда от общия архив и се докладва под стария номер за по-нататъшен ход, като постановеният акт статистически се отчита като нов.

(4) При предаване на делото в архива на последната страница се поставя стикер, върху който се отбелязва броят на съдържащите се в папката книги. Стикертът се подпечатва и подписва от деловодител.

(5) Книгите и папките, водени в съда в изпълнение на Правилника за администрацията в съдилищата, се внасят в архива, след като необходимостта от тях в съдебното деловодство отпадне.

(6) Преди внасянето им в архива делата и папките, водени в съда в изпълнение на Правилника за администрацията в съдилищата, се вписват в архивната книга по групи според вида и характера им, като във всяка група се подреждат по реда на образуването им. На всяко архивно дело се слагат архивен номер и номер на връзката.

(7) След вписването им в архивната книга делата се подписват от служителя, който ги е предал, и от този, който ги е приел.

(8) В описната книга се отбелязва под кой пореден номер на архивната книга е предадено делото в архива.

Чл. 6. (1) Приемането на делата в учреденския архив се извършва с приемателно-предавателен протокол по образец съгласно приложение № 1.

(2) Приемателно-предавателният протокол ал.1 се изготвят от лицата по чл. 3, ал. 3.

РАЗДЕЛ III

Бюлетини за съдимост

Чл. 7 (1) Бюлетините за съдимост, по които от датата на раждането на лицата са изтекли сто години, се предават в архив и се отделят в специална картотека.

(2) Със заповед на председателя на съда се определя комисия, която да извърши проверка в Бюро съдимост при Районен съд – Лом на подлежащите на съхранение и унищожение бюлетини за съдимост, тези по които е изтекъл срока по Наредба №8/26.02.2008 г. за функциите и организацията на бюрата за съдимост, издадена от МП, се описват в протокол (2бр.), като членовете на комисията еднолично отбелязват в бюлетините за съдимост обстоятелствата по чл. 24, ал. 1 от Наредбата.

Съдебен деловодител „Бюро съдимост” отбелязва в азбучния указател определените за унищожаване бюлетини, без да заличава имената на лицата и вписаните сведения.

Подлежащите на унищожаване бюлетинии се унищожават по реда на Закона за националния архивен фонд, след като бъдат микрофилмирани – чл. 24, ал. 1 от Наредба №8/26.02.2008г. за функциите и организацията на бюрата за съдимост, издадена от МП.

Чл. 8 (1) Бюлетините за наложени административни наказания по чл.78а от НК се съхраняват и унищожават:

- съгласно Наредба № 8/26.02.2008 г. за функциите и организацията на бюрата за съдимост, издадена от МП, съгласно чл.31, ал.1 ДВ, **бр. 24 от 2008 г. – пет години** от влизане в сила на съдебния акт;
- съгласно Наредба № 8/26.02.2008 г. за функциите и организацията на бюрата за съдимост, издадена от МП, изменена и допълнена ДВ, **бр. 14 от 2013 г.**, в сила от 15.02.2013 г. – **петнадесет години** от влизане в сила на съдебния акт.

Бюлетините за наложени административни наказания по чл. 78а от НК, чиито пет годишен срок е изтекъл към датата на влизане в сила на изменението в Наредба № 8 за функциите и организацията на бюрата за съдимост, ДВ, бр. 24 от 04.03.2008 г., изм. и доп. бр. 14/12.02.2013 г., в сила от 15.02.2013 г., подлежат на унищожаване по предвидения за това ред (Решение на КПВ към ВСС Протокол № 8/17.02.2008год.).

(2) Със заповед на председателя на съда се определя комисия, която да извърши проверка в Бюро съдимост при Районен съд – Лом на подлежащите на съхранение и унищожение бюлетинии за съдимост – за наложени административни наказания, тези по които е изтекъл срока по Наредба № 8/26.02.2008 г. за функциите и организацията на бюрата за съдимост, издадена от МП се описват в протокол (2бр.), като членовете на комисията еднолично отбелязват в бюлетините за съдимост обстоятелствата по чл. 31, ал. 1 от Наредбата за функциите и организацията на бюрата за съдимост.

Съдебен деловодител „Бюро съдимост“ отбелязва в азбучния указател определените за унищожаване бюлетинии, без да заличава имената на лицата и вписаните сведения.

Подлежащите на унищожаване бюлетинии се унищожават по реда на Закона за националния архивен фонд, след като бъдат микрофилмирани.

Чл. 9 Бюлетините се предават в служба „Архив“ заедно с един брой от изготвения протокол с описаните бюлетинии, които подлежат на унищожение.

Съдебния архивар отделя бюлетините за съдимост в отделна картотека.

РАЗДЕЛ IV

Регистрация, отчетност, съхраняване, използване на приетите документи

Чл. 9. (1) Длъжностното лице, отговарящо за учредения архив:

1. води Регистър на постъпленията съгласно приложение № 2; приема от гражданско и наказателно деловодство, свършените през предходната година дела и приключените деловодни книги; приема от административния секретар папките с документи свързани с документооборота и административното обслужване в съда в изпълнение на Правилника за администрацията в съдилищата;

2. води Дневник за ползване на ценни документи в учредения архив за отчет на всяко посещение и използване на документите в архивохранилището по образец съгласно приложение № 3;

3. поставя заместител по образец съгласно приложение № 4 на мястото на извадените за ползване документи и картон-заместител за извадените граждански, наказателни и изпълнителни дела;

4. води наръчник за извадените от архива дела;

5. изпраща по разпореждане на съда архивираните дела на други органи и следи за срочното им връщане;

6. проверява състава и състоянието на документите преди и след използване.

Чл. 10. Делата се подреждат съгласно действащата номенклатура на делата по възходящ ред в папки и/или дела.

Чл. 11. Служители на Районен съд – Лом, на които в изпълнение на служебната им дейност се налага използването на документи от учрежденския архив, заявяват искането си чрез вписване в Дневника за ползване на ценни документи в учрежденския архив.

Чл. 12. Външни потребители използват документите след решение за предоставяне на пълен или частичен достъп до обществена информация съгласно разпоредбите на Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 13. Изнасянето на делата и другите книжа извън учрежденския архив на Районен съд Лом се извършва съобразно действащото законодателство като за служебни справки се допуска само по писмено искане на друг съд, прокуратурата, следствените служби и органите на Министерството на вътрешните работи с писмено разрешение на административния ръководител на съда или на друг съдия, на който е възложено от председателя, срещу разписка.

Чл. 14. За всяко изнасяне и връщане на документи извън Районен съд – Лом се изготвя приемателно-предавателен протокол, в който се описват документите, определя се срокът за ползване и се декларира ангажиментът за връщането им в учрежденския архив.

Чл. 15. При установяването на липси и увреждания след връщането на документите в учрежденския архив се съставя протокол.

РАЗДЕЛ V

Експертиза на ценността на документите и обработка на документите

Чл. 16. На експертиза подлежат всички документи, създадени в Районен съд – Лом или постъпили отвън. Тя се извършва въз основа на система от критерии, определени с Наредбата по чл. 52 от ЗНАФ, утвърдената Номенклатура на делата на Районен съд – Лом и Правилника за администрацията в съдилищата.

Чл. 17. (1) Текущата експертиза включва:

1. определяне на сроковете за съхранение на документите чрез изготвяне номенклатура на делата и списък на видовете документи;
2. формиране на делата по номенклатурата и подготовката им за предаване в учрежденския архив.

(2) Текущата експертиза се извършва при спазване разпоредбите на чл. 36 от Наредбата.

Чл. 18. (1) Междинната експертиза се извършва в учрежденския архив на определени интервали от време в зависимост от утвърдените в номенклатурата срокове, но не по-късно от 10 години.

(2) Междинната експертиза се извършва от постоянно действащата експертна комисия.

(3) Междинната експертиза включва:

1. заделяне на неценни документи с изтекли срокове за съхраняване;
2. заделяне на документи за постоянно запазване.

(4) Междинната експертиза се извършва при спазване разпоредбите на чл. чл. 42 – 45 от Наредбата.

Чл. 19. (1) Окончателната експертиза се извършва в учрежденския архив след изтичане на 20-годишния срок, определен от чл. 46, ал.1 от ЗНАФ и предварително съгласуване с отдел “Държавен архив” – Монтана към Дирекция “Регионален държавен архив” – Монтана.

(2) При експертизата и обработката на документите в учрежденския архив на Районен съд – Лом се спазват разпоредбите на чл. чл. 46 – 62 от Наредбата.

(3) Подготвените от експертната комисия протокол, историческа справка и описи се представят в отдел “Държавен архив” – Монтана към Дирекция “Регионален държавен архив” – Монтана за експертна оценка от Експертно-проверочна комисия (ЕПК).

РАЗДЕЛ VI

Предаване в държавен архив

Чл. 20. След нанасяне на корекции в съответствие с решенията на ЕПК, протоколът на експертната комисия, историческата справка и описите, изготвени в три екземпляра на хартиен носител, се подписват от членовете на експертната комисия, одобряват се от Административният ръководител-председателят на Районен съд – Лом и се представят в отдел “Държавен архив” – Монтана за утвърждаване на инвентарния опис от Дирекция “Регионален държавен архив” – Монтана;

Чл. 21. (1) След утвърждаване на инвентарния опис от Началника на отдел “Държавен архив” – Монтана, определените за постоянно съхраняване документи се предават в отдел “Държавен архив”, като при предаването им се получава разписка за приемане и предаване на архивни документи.

Допълнителни разпоредби

§1. Изменение и допълнение на настоящите правила се извършва по реда на тяхното утвърждаване.

§2. Настоящите правила може да бъдат изменяни и допълвани при промяна на изискванията и задълженията, произтичащи от нормативни или структурни промени.

§3. При изготвяне на вътрешните правила за учреденския архив на Районен съд Лом са използвани следните документи:

1. ПРАВИЛНИК за администрацията в съдилищата, издаден от Висшия съдебен съвет (Обн. ДВ, бр. 8 от 28.01.2014 г.)

3. ЗАКОН за Националния архивен фонд (Обн., ДВ, бр. 57 от 13.07.2007 г.)

4. НАРЕДБА за реда за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учреденските архиви на държавните и общинските институции, приета с ПМС № 41 от 18.02.2009 г. (Обн. ДВ, бр. 17 от 6.03.2009 г., в сила от 6.03.2009 г.)

§4. Настоящите правила са приети с решение на ПДЕК по т. 2 от протокол № ..... /..... г.

Заклучителни разпоредби

§1. За всички неуредени с настоящите Вътрешни правила случаи се прилагат разпоредбите на Закона за националния архивен фонд (ДВ, бр. 57 от 13.07.2007г.) и Наредбата за реда за организирането, обработването, експертизата, съхраняването и използването на документите в учреденските архиви на държавните и общинските институции (ДВ, бр. 17 от 06.03.2009 г.).

§2. Настоящите Вътрешни правила са утвърдени със Заповед № ...../.....2015 г. на Административния ръководител-председателя на Районен съд – Лом и влизат в сила от датата на утвърждаването им.

§3. Контролът по прилагането и спазването на Вътрешните правила за дейността на учреденския архив в Районен съд – Лом се осъществява от председателя на Постоянно действащата експертна комисия, със съдействието на служителя определен със заповедта по чл. 3, ал. 1.

СЪГЛАСУВАНО:

НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ “ДЪРЖАВЕН АРХИВ” – МОНТАНА
(АНГЕЛИНА ЕМИЛОВА)

Дата: .....

Приложение № 1 към чл. 6, ал. 1
(Образец по приложение № 1 към чл. 18 от Наредбата)

* ПРИЕМАТЕЛНО-ПРЕДАВАТЕЛЕН ПРОТОКОЛ №.....

.....
(дирекция)

.....
(отдел, сектор, звено)

ВСИЧКО:..... (цифром) (.....) (словом) броя папки.

№ по ред	Индекс по номенклатурата	Наименование на делото	Брой папки	Година	Срок за съхранение	Забележка
1	2	3	4	5	6	7

Дата:.....

Предал:.....
(име и длъжност)

Дата:.....

Приел:.....
(име и длъжност)

*За всяка година номерата на приемателно-предавателните протоколи започват от № 1.

Приложение № 2 към чл. 7, ал. 1, т. 1
(Образец по приложение № 2 към чл. 19 от Наредбата)

**РЕГИСТЪР НА ПОСТЪПЛЕНИЯТА В УЧРЕЖДЕНСКИЯ АРХИВ НА
РАЙОНЕН СЪД – ЛОМ**

№ по ред	Дата на завеждане	Приемателно-предавателен протокол №..., година...	Брой папки	Дирекция, отдел	Брой дела със срок "П"/знак "ЕК"	Подпис на завеждащия
1	2	3	4	5	6	7

